

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PART KOZLÖNYE.

Egyes évre
Félévre
Negyedévre
Egy hónapra

Egyes szám ára 4 kr.

10 frt — kr.
5 " — " —
1 " — " —

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasabos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többesrő
hirdetéseik néku szerint jutányos áron vetetnek fel. Helyes-díj min
den külön beiktatásért 30 kr

Hozsánna.

Varázs-zengésű hang, de sokszor mily hazug! És mégis mennyien veszködnek utána.

Azoknál kelendő e bűbajos hang, akik másokat ámitnak és azok adják, akik könnyen elámithatók. A »mundus vult decipi, ergo decipiatur« kölcsönösége. Fizet vele a csalatott — a csalónak.

Vajjon használ-e valamelyiknek... vagy kölcsönösen rászedik egymást?

Hányszor rendeznek hivatalos hozsánnákat potemkin falvakkal, virágokkal, pálmákkal megrakott diadal uton: felhajtvá a porba-sárba nyomotts ez alkalomra kimosdatott, — kizsartolt rongyos és ilyenkor felcziczomázott népet, kezében pálmával, hogy kiabálja: »A nagy király jön... Hozsánna! Hozsánna!«

És a nép enged, mint a kiskorú gyermek mikor megbántójának parolát adatnak vele. Fut előre, zöld ágakat vagdal, zöld ágakkal szegi az utfeleket; virágokat hint a zsarnok útjára, aki elszokta tapodni a mezők virányait. Így parancsolják ezt azok, akik a hatalom fényében sűtkéreznek, kincseiben osztozkodnak... a fokozatos — másod — harmad... század rendű alterego-k. És »hódoló nép« enged... nincs most szitok urai ajkán, hanem csupa kenetteljes:

»fiaim, gyermekim« szolítás... nincs drabantjai kezében korbács, hanem mindenfelől csak szőrmentiben való simogatás... még az adó-prézs is szünetel... és azután következik minden jó: a dus lakoma sült ökreivel és beütött fenekű boros hordóival... zene, táncz, ahol leereszkedőleg megjelen a zsarnok is, rendszeres udvaronczi kíséretében s meg szemléli az »őszinte« népvigalmat, amelyet túlradó boldogsága kifejezése-ként »önkéntesen« [?!] láthatlan »egy sziv egy lélek« rendez a páratlan népboldogítóknak!... »Hozsánna! Hozsánna!«

Pedig a figyelmes szemlélő látja az ökölbe szoritott kérges tenyereket... látja a kendőzött arcokon a szenvedés, a nyomor bélyegvonásait; a lélekállapotot eláruló szemek boszu csillanását; az ajkak renegetését, a sóvárgást, amely alkalomra les, amikor bősűlt örömmel kiálthatja: »Feszítsd meg! Feszítsd meg!«

És mennyiszor, majdnem napról-napra csirálják az ilyen jeleneteket.

»Mundus vult decipi — ergo decipiatur; Ó ritka, — ugyszólva egy magában van — a látvány, amikor a valódi N é p m e g v á l t ó szerényen közeledik nemzete fővárosához, hogy önmaga tegye le az Ige örök igazságaitól egészen eltelt szíve-lelke hódolatát az **Egynek**

aki maga szent, igaz és mindeneiket hí általa igazságra és szentségre. Nem fénylő aranyos ruhákba öltözött, rendjelekkel ékített, ágaskodó paripákon felszelgő udvaroncok veszik körül, hanem a szegényes kinézésű, vele egy célra nevelt tanítványok ballagnak a számáráton ülő után, a közös nemzeti ünnepre, amely a nép kiszabadulása emlékének van örvendező kegyelettel szentelve, évenként meg-meguulólólag. Maga is, e valamikor szabad — most azonban külhatalom — s méginkább önbűne által leigázott nép sorsa felett töpreng annyira, hogy midőn a hazai főváros látképe feltáru előtte s lelkében látja elaljasodott, végképp elveszendő nemzete bus sorát: nem tartóztatja vissza fájdalom könnyüinek és a bus sohajnak a méltó panasznak kitörését afelett, hogy népe »nem vette észébe, amelyek békeségére valók és nem becsülte meg meglátogatásának napját.«

És midőn feljut a Moriah halmára bemegy a templomba s kesergő lelke előtt zug a szent helyen azok vásári zaja, akik az imádság házát latrok barlangjává tették; megbotránkozva lelke szent haragjában, ki üzi a fertőzötöket onnan.

Nem ül a diadalmenetet kíséző gazdag lakomához nem ürítget véget érni nem akaró banketten kölcsönös dicsőf-

Ördög a hálóban.

— »A Debreczen« tárczája. —
Írta: **Garády Viktor.**

Azokat a gondtalan, derűs, vidám pillanatokot varázsolom most vissza, a mikor könnyű, vitorlas bárkákra szállva, barátjukká szegődtem a halászkoknak, a fehér sirályoknak és bebarangoltam velök a mi kék és hullámos öblünket. Mikor a dagadozó vitorlák szárnyán szinte nesztelenül tovasiklottunk a lágyan, békésen hullámzó vizeken, vagy mikor a háborgó, viharzó tenger, mint a könnyű szilánkot, úgy dobálta ide-oda hajónkat...

A neki vadult szél rémes hangokat pöngget az árbócok kötelein és mi bõrig átázva fõdélzetre be-belocsosnó haboktól, nevetgélve, tréfálózva találgatjuk, hogy vajjon mit hoz majd föl a kivetett hálónk.

A gazda káromkodva eregeti rövidszáru pipájából a füstöt. Egyszer csak ráhorkan a borzasfejű, cigánybõrű gyereke, a ki az egyik vitorla kötelét rosszul erősítette oda a peremfához. A kötel eloldódik s a szél elkapja a vitorlát. Kicsi hizza, hogy le nem söpört a habok közé. Én persze oda sem hederiek. Csak a gyerekeo esik meg a szivem. Valami tizenkét éves lehetett az istenadta. Ki tudja, hogyan sóvárog utána, hogy remeg miatta szegény édes anyja otthon!

Tárhajónkon a gazda élesen füttyent. Megadja a jelt a háló vonogatására. Nemsokára emitt is, amott is serényen folyik a munka. Miközben a halászok valami egyhangu,

rövidlélekzetű nótát dudolgatnak. A mint a háló egyre jobban kiemelkedik a vízből, a két bárka mind közelebb siklik egymáshoz.

A gazda odaszól hozzám:
— Ördög van a hálóban. Nehezen húzzák a fuk.

Ördög! Tan csak nem Hagagriva, az emberiség gonosz szelleme, az indusok sátánja, gondoltam magamban. A ki elcsente az alvó Brahmától a szent vedákat s hogy örökre nyomuk vesszen, lenyelte öket s úgy vetette magát a tengerbe.

Eleinte nagyot néztem, de a mint a gazda ajaka elnyult és mosolygott, magam is tréfára fogtam a dolgot.

— Kendet akarja elvioni, — szóltam nevetgélve.

Eközben a két bárka között úgy tűnik föl a tenger, mintha forroa, mintha ezernyi ezer csillámú ezüstös szallagocska kavargna benne. Apró szárdellák ezek, a miket a háló emelt föl a vízből. Lehet benne vagy tizezer, de talán több. Csaknem félméter vastagságu réteget alkotnak a hálóban. Csak úgy nyüzsg, mozog, ficánkol, ugrándozik benne a tömérdek sok apró, fényes halacska.

A mint a hálót nagy óvatosan szétterítgetik, egyszerre csak úgy rémlik, mintha tátongó örvény támadt volna a közepén s a szárdellákat elnyelessel fenyegetné. De az örvény csakhamar széttagul és rengeteg számu halacska tűnik el benne.

— Ördög van a hálóban! kiáltja megint a gazda. Ki vele gyorsan!

Lapunk mai száma 10 oldalra terjed.

Erre úgy rémlik, mintha a víz alatt rángatni kezdenék a hálót. A halászok szinte megijednek.

Már nem dudolgatnak, hanem kigyuladt arccal, nagy szuszszal, közbe-közbe káromkodva húzzák a hálót.

Egyszerre csak valami lapos halszõrnyeteg bukkan elő a hemzsgő szárdellák alól. Nagyokat csapkod a farkával, miközben óriási száját kitévva, egyre-másra nyeli-felja az apró halakat.

Rövid néhány perc alatt a tengeri szõrny már a fedélzeten fekszik. Két halász neki esett. Az egyik megragadta a farkát, a másik meg a két uszószárnját és nagy erőlködéssel kiemelték a hálóból, azután odanyekken-tették a fõdélzet deszkáihoz.

Ekkor láttam csak, hogy micsoda ördögöt fogtak ki a tengerből. Egy óriási békahal volt. A halászok tengeri ördögnek nevezik. A piacon azonban más a neve. Rospo, vagyis varangyos béka. A tudósok Lophius piscatorius névre keresztelték.

Valóban csunya egy bestia. Nem hiába ördög a neve. Hossza valami 2 m. Lapos testen csupán csak a fejét meg a farkát lehet megkülönböztetni. Azaz, hogy a feje meg a háta egy kerekded, lapos hústömegből áll, két oldalán egy-egy uszószárnnyal, a mely fülnek is beillenek. Annak is tetszik első pillantásra.

Szája akkora, mint egy kapu. A hátú része barna. A farka meg az uszószárnjai sötét barnák, csaknem feketék. A hasi része

tésektől áradó poharakat, hanem elvonul szegény kísérelével az egyszerű kovásztalan kenyér és husvéti báránból szerzett nemzeti vacsorához, — míg len beteljesedik az ő végzele is a nép »Feszítsd meg! . . . feszítsd meg!« boszu-kiáltásai közt; mert nem váltotta be a nép reményét, amely földi Messiást várt, olyat, aki kitűzi azonnal a szabadság zászlóját, kiűzi a fővárosból, az ország határából a római katonákat; visszaállítja az országot, mint a nagy király örököse régi fényében, régi nagyságában: beül ennek fényes trónusába és országol nagy hatalmasan.

A »Hozsánna« azért hangzott . . . ezt a reményt kelte beváltania a názaretinek. De nem váltotta be. Szívében nemzetszeretet volt és nem hiu dicsőségvágy. Láttá, hogy sokkal inkább kihalt már akkor abból a népből a nemzetnagyság lelke; kihült szívéből az önfeláldozás hősiessége, mintsem a felszabadulás nagy harcát kiküzdeni tudná még olv vezér alatt is, akit ily kalandor vágy izgatni tudna. Benne nem ez, hanem más — egy felséges törekvés volt megtisztítani a népet lealázó helyzetének okától — bűneitől; felemelni a sűjdedésből; lélekből és érzésben oly egyesítő erőre fejteni, hogy megérdemelje a szabadságot; kiküzdhesse és birhassa azt — méltó-ággal és romolhatatlanul.

Mert a szabadságra nem méltó, a ki azt a bűnös indulatok szabadosságában — féktelenségben állonak tartja s elfogultan csak maga akarja élvezni és másokat önző féltékenységgel kizár abból. A szabadság csak erényes lelkeknek adatott kincs. Nemzeteknek is csak akkor lehet sajátja, ha az erényekkel szövetségben élve, önmagukat emelik azon magaslatra amelyen birnak a nemes akarat és cselekedetek önállóságával, a

hova nem hat el a hatalmi kegy és a honnan nem ránthatja le hódolatára az önzés. Ha nemzeti Istent akar, nem bálványoz idegen Isten oltáránál, ha az önállás, függetlenség dicsőségét keresi, nem fetreng a hízogó hódolat posványában.

Fortyó utakon népét szabadságra vezetni, önzetlen nemes lélek nem vállalkozik; mert így szeretettjeit nem megváltaná, hanem méginkább veszélyeztetné, vagy éppen a végmegsemmisülés örvényébe juttatná.

Ily szerepre nem vállalkozott, nem vállalkozhatott Krisztus sem . . . És a népkégy, amely Virágvasárnapon erővel karjára akarta venni: mindjárt nemcsak elejtette, hanem a befolyásukat feltő hatalmasok ámitő táborába csapva át, ezek boszujának dobtá áldozatul — a tisztát, önzetlent . . . És — elnémult a »Hozsánna« . . .

— a — r.

A képviselőház ülése.

A Márcz 23-iki ülést Perczel D. elnök nyitotta meg s mindjárt a jkv. hitelesítése után dr. P l ó s z Sándor bajai képviselővé megválasztását igazoló megbízó levelet mutatta be. Az állandó igazoló bizottságnak adott ki.

Bejelentette, hogy Rosenbergy Gyula sürgősen interpellálni akar a keletindiai angolgyarmatok cukor-vám-intezkedése tárgyában.

A p á t h y Péter az összeférhetlenségi bizottság elnöke jelentett a bizottság munkálkodásáról ismertette, hogy 56 képviselő ellen 80 összeférhetlenségi esetet jelentettek be; ezek közül 53 képviselő 77 esetét intézte el a bizottság. Hogy van eset, amely le nem tárgyalható, azért van, mert az illető képviselő — Lepsényi — a tárgyalásra meg nem jelent. A letárgyalott esetekben egyetlen összeférhetlenséget sem talált. Az irományokat beterjeszté. És a Ház tudomásul vette.

A napirend szerinti tárgyalás: a kereskedelmi tárczára terjedt ki.

Ehez Károlyi Sándor szólván először, Hegedűs kereskedelmi miniszter irányelveivel egyetért. Agrár-állam vagyunk. De éppenezt az agrártörekvések érvényesítését össze kell egyeztetni a merkantil irányzattal úgy, hogy az ennek előnyére hátrányt ne szenvedjen.

A munkás-kérdést, a társadalommal egyetértve, ennek numánizmusa felrészével kell megoldani.

Major Ferencz: a kisipar fejlesztését hangsúlyozza, ennek mizeriára mutat. A költségvetés ellen nincs sok kifogása, de mégsem fogadja el.

K o m j á t h y Béla Hegedűs beszédére reflektálva mutatja ki, a közös vámterület hátrányait. Károlyi S. gr. ellenében nem helyesli, hogy a munkás-kérdés megoldását a társadalomra bizzuk, mert ez a osszu elnyomatás után; — igen szegény. A miniszter programot nem ad, mert belátja, hogy a közös vámterület mellett nem lehet igazi, helyes ipar — és kereskedelmi politikát üzni, A költségvetést nem fogadta el.

Ötpereznői szünet után.

K o s s u t h Ferencz: a kuriai kiráskodás minél előbb törvény erőre emelkedése szempontjából — röviden beszélt csak egy kérdést intézett a miniszterhez: ha Ausztria nem hajlandó a szövetséget megújítani, a reciprocitás alapján, tesz-e a kormány előkészületeket az önálló-vámterület tényleges felállítására, hogy Magyarország teljes jogát érvényesíthesse? (Élők helyesles a szelső baloldalon.)

Barta Ödön: osztja Kossuth felszólalását, a kereskedelmi törvény revízióját követelte. Különösen kiemelte azt a rablóhadjáratot, amit a biztosítási szerződésekkel üznek. (Helyesles baloldalon.)

Elnök a vitát berekesztette.

H e g e d ű s miniszter: a vamszövetség hiva, mert nem teheti fel, hogy az osztrák kormány is erre ne törekedjen, azért Kossuth kérdésére a felelettel egyelőre adós maradt. A Barta által felhozott szabályellenességekre már is gondolt s meg is sürgette az igazs. miniszternél a biztosítási törvények több anomáliának rendezését igerte. Ez a ki-

pedig teljesen fehér. A háti részén két nagy sárga szemét hunyorgatja. Néha úgy néz az emberre, mintha le akarna nyelni.

Egyre kisebbedő, tüskeszzerű nyulvány emelkedik a teste közepén. A leghosszabb az, amely a szájhoz közel, csaknem a két szem között van. Lekonyult, vékonyabb felső végéről rojt fityeg le.

Ez a rojt szakasztott olyan, mint a zabszemet takaró két pelyva level. Első tekintetre azt hinné az ember, hogy egy zabkálászka ragadt a hal fejéhez. Már oda is kapna, hogy letépje róla, ha nem volna olyan utálatos, szinte ijjesztő a gazdája.

Mikor legelőször láttam tengeri ördögöt, mindjárt szegyet ütött a fejembe a rojtos túske.

Sehogy sem tudtam elképzelni, hogy mire való neki ez a furcsa szerszám. Mert hogy az állat csakugyan hasznát veszi ennek a rojtnak, azzal rögtön tisztában voltam. Hiszen a természet bármennyire bőkezű is, nem igen látja el fölösleges dolgokkal teremtményeit. Lehet, hogy ez első békahal nem is viselt ilyen rojtot a fején. Igen valószínű, hogy csak az úódok látták el magukat ezzel a szerszámmal. Bizonyosan a szükség vitte rá őket. A minthogy ezt igen sok állatnál tapasztaljuk.

Különösen a bogaraknál, hernyóknál és igen sok tengeri állatnál, amelyek alakot, színt változtatnak, csakis azért, hogy ellenségeik észre ne vegyék őket, vagy pedig hogy annál könnyebben jussanak táplálékhoz.

Engem sem Darwin, sem Haeckel nem birtak istentagadóvá tenni. Most már nem

igen emlékszem, hogy kinek a munkájában olvastam erről a halról legelőször. — Akkor egyet-mást megtudtam ennek az állatnak az életéről. De amikor magam figyeltem meg őt, valóban amulatba ejtett a természetnek ama fölfoghatatlan titka, amely teremtményeinek életét kormányozza.

Mély megületődés fogott el akkor és valami misztikus érzés hatotta át álmélkodó lelkemet.

Ugy tűnt föl nekem, mintha hirtelen le hullott volna rólam a hitelenség mulékony köntöse és szent áhitattal gondoltam amaz örökkévaló, véghatetlen szeretetre, a melynek isteni gondviselés a neve s amely épp úgy gonddozza, oktatja, vezeti a leghitványabb férget, mint az én szökeheju, kis fiamat.

Az én természettudós barátaim persze nagyot néznének, hogyha e sorokat elolvasnák. De hát én nem tehetek róla. Lehet, hogy az én szívem tévutra vezet ilyenkor.

Ha én milliomos volnék, minden nagy városban tengeri akváriumot állítanék föl. Hadd járjanak oda az emberek, hadd bámulják a természet nagy titkait, hadd álmélkodjanak s okuljanak a gondviselő szeretet hatalmas voltán.

Én az életem legkedvesebb pillanatait az akváriumban töltöttem. Különösen pedig a békahal nagy medencéje előtt, a hol órákig el tudtam ácsorogni, annyira lekötötte figyelmemet ennek az érdekes állatnak az életmódja.

A medencében valami 8 db békahal volt. Két nagy és 6 kicsiny. A kicsinyek persze nem voltak a nagyok fiai. Más-más idő-

ben, egyenként fogták ki őket a tengerből. A békahalat nem igen tartogtják az akváriumokban, mert hihetetlenül falánk állat. Valóságos molok. Felémészte a Darjusz kincsét is. Tehát csak elvéve lát az ember egy-egy példányt valamely akváriumban. Nem győzik eleget etetni s így hamar elpusztul.

A halak egy darabig csak elváltak a medencében. De csakhamar különös nyugtalanúság vett rajtuk erőt. Jó sokáig ide-oda uszkáltak, majd leszáltak a medence fenekére s nemokara akkorákat csapkodtak farkukkal és uszószárnyaikkal, hogy a fenéken levő finom homokot fölverték. Mire olyan zavarossá lett a víz, hogy nem is lehetett őket látni. A fővényszemek lassacskán leülepedtek a fenékre, mire a víz tiszta, átlátszó lett. Csak ekkor vettem észre, hogy a 8 db halnak se híre, se hamva.

Az akvárium egyik tudós professzora odaszól hozzám:

— Ugy látszik, hogy korog már a békadójuk. Csak figyelje meg jól a medence fenekét. Mindjárt észreveszi őket.

Szemem, szám elállott. Két pár nagy sárga szemét pillantottam meg a homokban. Valamivel odább pedig tizenkét kisebb sárga krikát: az apróbb halak szemét. Egyebet nem láttam. De mennyire elcsodálkoztam, a mikor egyszerre csak azon vettem magamat észre, hogy a két-két szem között emelkedő lüskék rojtjai ide-oda himbálóztak a vízben.

A professzor erre újra figyelmeztetett, hogy csak folyton nézzem a rojtokat.

Ekkor valami husz darab tenyérvényi nagyságu halat eresztett a medencébe. A halak

den nyilvánulását felkarolni és támogatni kész.

A miniszterelnök maga is ismeri a Cse-megi könyvtárt és annak megszerzését felette kívánatosnak tekinti. A küldöttség által megnevezett vételár épen nem tartja tulságosnak, megigéri tehát, hogy az ügyet a minisztertanács elé viszi.

Az özvegynek adandó nyugdíjat illetőleg szivesen megigéri a méltányos és jogos kérelem teljesítését.

A pénzügyminiszter a maga részéről is ugyanily értelemben nyilatkozott és kijelentette, hogy a tárgyalás alatt álló költségvetés keretén kívül gondoskodni fog a könyvtár vételárának fedezetéről.

Plósz és Wlassics miniszterek szintén a legnagyobb rokonszenvvel fogadták az ügyet, melyet mint jogászok is magukévá tettek.

Gr. Apponyi ezek után köszönetet mondott a kormányelnöknek és a kormány tagjainak azért a melegségért, amellyel az ügyet felkarolták és kijelentette, hogy erről az eredményről az ügy iránt érdeklődő nagyszámu képviselőket értesíteni fogja, kiknek megbízásából a küldöttség eljár. Az ez ügyben a házban tervezett felszólalások ennek következtében elmaradnak.

Színház.

Bajazók. Leoncavalló hatalmas operája került csütörtökön este előadásra két vendéggel. Az egyik Debreczen városának régi jó ismerőse, O d r y Lehel, a ki jelenleg az aradi színház tagja, a másik S z e g h e ő Vilma, aki eddig előttünk mint ismeretlen csillag ragyogott a színpadon.

O d r y Lehel, kinek művészi pályája babér levelekkel van tele hintve, Toniót énekelte azzal a gyönyörű, érczes baritonnal, a mely neki ragyogó, dicsőséges nevet szerzett. Hangja semmit sem változott. Lágyan, kellemesen énekelt s bámulattal vegyes örömmel csodáltuk, hogy az idő vasfoga nem hagyott azon semmi nyomot. Játéka mesteri volt. S valóban keveset mondunk, ha művészinak nevezzük. A közönség valósággal lebilincselve hallgatta énekét és elismerésének és elragadtatásának zúgó tapsokban adott kifejezést.

S z e g h e ő Vilma Nedda fárasztó, igazi művészetet kívánó szerepével próbálkozott meg. Alakításáról a legjobb akarattal sem mondhatunk jót. Azt készséggel elismerjük, hogy ha coloraturával bírna, nagyon szépen énekelné Neddát. De koloratura nélkül, koloratur partit szépen énekelni egy kicsit bajos dolog. Fojtott, torok hangokat hallottunk. Amellett erősen tremolázik, ami főleg a rossz iskolának tulajdonítható.

Trillai nem egyenletesek, pianói pedig nincsenek. Szinte bosszankodással hallgattuk, hogy a gyönyörű madárdalt, annak minden szépségeivel egyetemben minden nélkül énekelte, helyesebben mondvá elejtette. Játéka rutinizott színészre vall. A közönség tartózkodással fogadta az új énekesnőt, akit udvarias tapsokban részesített.

K a r a c s Caniót meglepően szépen énekelte. Tenorja érczesen, erőteljesen hallatszott s amellet drámai erővel játszott. Az elért sikerből neki is igen nagy rész jutott.

A karok preczizen működtek, ugyszintén a zenekar is.

Elismerés illeti Z n o j e m s z k i karmestert, ki az operát betanította és erős kézzel dirigált.

A színház csaknem egészen megtelt.

Az előadás, dacára a sok huzavonának s a késői megkezdésnek, már kilencz óraker véget ért. Ebből is láthatjuk, hogy a »Bajazók« nem tölt be egy estét s csodáljuk, hogy az igazgatóság valami egy felvonásos darabot nem adatott még elő. Ennyi figyelmességgel pedig tartoznak a közönségnek, melynek sorai között általános volt az elégedetlenség a szerfelett korán végződött előadás miatt.

Faust. Gaunod örökbecsű, gyönyörű művében, mely szomorú emlékeket keltett

bennünk, folytatták vendég szereplésüket a vendégek. Szinte fölőleges mondanunk, hogy a tegnapi előadás magasan fölőlemelkedett az előzőkön.

O d r y Lehel Mephisztója ugy ének, mint játék tekintetében művészi színvonalon állott. A közönség elragadtatással hallgatta a nagy művészt, a ki előtt a tapsok, melyek az elismerés orkányszerű viharaként zúdultak fel, a vasajtót is kétszer megnyitották. O d r y Lehel meghatottan köszönte meg a közönség kitüntető elismerését.

S z e g h e ő Vilma Margarétha szerepében csak előző kritikánk helyességéről győződött meg bennünket. Nem úgy képzeljük mi el Margaréthát; Aztán Margaréthának egy kicsit szebben is kell énekelni. Hangjáról s játékaról már elmondtuk véleményünket, amit tegnapi szereplése után is az utolsó szóig fenntartunk.

Ezek után pedig csak azt jegyezzük meg, hogy mivel az új énekesnő sem a sajtó, sem a közönség tetszését nem bírta megnyerni, önként következik, hogy K o m j á t h y János igazgató s z e r z ő d t e t n i fogja.

A többi szereplők és a kar semmivel sem énekeltek jobban, mint az első két előadásban.

Siebel szerepét a beteg R. S e r f ő z y Zseni asszony helyett R u b o s Árpád énekelte.

A színház megtelt.

f. m.

H I R E K.

Dal az „ex-lex“-ről.

Szerkesztő ur! szépen kérem
Hallgasson meg engemet,
És ne dobja mint már sokszor,
Kosárba a versemet!
Nem éneklek már többé
Holdvilágos estéről,
És elhallgatom ha a ferj
Csabitót gyilkol és öl.

Sőt még azzal se törődöm,
Ha a színházba menet
Kellemes multság helyett
Bosszankodom szerfelett.
És hogy mégis rossz verseket
Fragok, oh borzalom!
Ennek oka egyedül csak
Sötét, szomorú sorsom.

Az ég felé szám'alanszor
Forró imát bocsáték,
Hogy az „ex-lex“ állapotra
Sohase jöjjön a vég.
Boldog volt az állapotom,
Adósságom is volt sok,
Mivel nem háborgathattak
Ravasz exekutorok.

A derült ég én fölöttem
Nagy hirtelen beborult,
Mert az „ex-lex“ állapotot
Bevonta egy nyomorult.
A ravasz exekutorok
Megtámadtak engemet,
S mivel más vagyonom nem volt
Elvitték — v e r s e i m e t.

Cherzo.

* **Istentiszteletek.** Virágvasárnapi istentiszteletek sorrendje: a nagytemplomban: Dicsőfi József; kistemplomban: Békely Lajos s. lelkész; újtemplomban: Mitrovics Gyula lelkész; ispotályi templomban: K. Tóth Kálmán lelkész. Az ág. ev. templomban d. e. 10 óraker Materny Lajos főesperes tart istentiszteletet.

* **Legáció.** Tegnap délután ment végbe a kollegiumban a legáció-választás szokásos jökevény közepette. Nagyobb egyházakba a következő ifjak fogják Husvét ünnepeken az ígét hirdetni. Beregszász Veres Gusztáv esk. fel., Derecske Bokros Elek esk. fel., Karczag Birtha József 4 th., H.-Nánás Csiha Miklós 2. jh., H.-Sámson Bánffy József 1. jh., Gyula Kun Bela 3. jh., Vésztő Mohácsy Mihály 3. jh., Debreczenben lesznek: Bogdán Lajos Lajos szenior, Bagaméry Károly esk. fel., Biró János 4. th. és Molnar Vincze 4. th.

* **Névmagyarosítás.** Lebig Mihály debreczeni lakos a belügyminiszter engedélyével nevét Lendvaira változtatta át.

* **Polemia befejezés.** A mai napon F a z e k a s Sándor főreáliskolai igazgató urhoz szóló »nyit level“-et kaptunk, amelyet azonban nem közlünk le azon oknál fogva, mert a szellőztetett szerfelett kínos ügyet, részünkről befejeztünk tarjuk. Lapunk márcz. 20-iki számában ugyanis leközlöttük s a Fazekas Sándor real. igazgató ur ellen irányuló nyit levelet; márcz. 23-én pedig közlöttük nevezett igazgató ur czáfolatát. — Az eddig közlöttékből tehát ez ügyben megalkot-hatja a közvélemény a maga bírálatát s mi ezzel eleget tettünk a nyilvánosság iránt tartozó kötelességünknek. Lapunkat tovább folytatandó végetlen polemianak át nem engedhetjük.

Még azon szinte nevetéges hírek, melyet hozzánk közlés végett beküldettek, sem adhatunk hitelt, hogy t. i. volna a reáliskolai tanárok között olyan, a ki a saját inaktivitájából olyanféle nyilatkozatot tett volna a tanulók előtt, hogy helyesnek tartaná, ha a s a j ó t i s m é t v a s b é k k ö b a v e r j e k. Aztán meg, hogy i n t e l l i g e n s e m b e r m a n a p s á g n e m o l v a s u j s á g o t (!) Állítólag az illető tanár határozott parancsot adott ki, hogy még a rajzokat sem szabad ujság papirosba csavarva az iskolában hozni. Mi ugyanis nem tudjuk feltételezni, hogy modern korban — modern iskolából ilyes kiszármazhassék, még ha a megtorlási vágy emelkednék is tulsulyra, mert ilyen által csak magát tenné bárki szánalmasan nevetéssé. Azért a név és körülményes leírást tartalmazó közleményt — a hova való — a papirkosárba dobtuk.

A szerkesztőség nevében:
F. M.

* **Szilágyi István szobra.** A nagyhirű máramarosszigeti igazgató-tanár szobra, melynek elkészítését Debreczen nagytehetségű szobrászát Tóth Andrást bízta meg a Szilágyi szoborbizottság — elkészült. A hatalmas három méter magas oszlopon álló mellszobor ott áll B o n a Fortunato kőfaragó udvarán, ki a szobor talapzatát készítette. Bűszke lehet Tóth András emez alkotására, mert minden tekintetben sikerült. A megboldogult Szilágyi István arcát, lélekmeséséget tárja elének a hatalmas alkotás. Művészi becsü munka ez s a szobor bizottság elragadtatását ki is fejezte ezért az alkotó művész előtt. Tóth András egész ambícióját, művészi ihlettségét beleöntötte a szoborba, mely Máramaros Sziget egyik díszre leend. Nehány napig látható lesz B o n a Fortunato kőfaragó udvarán, ki a szobor izléses talapzatát készítette. A leleplezés április hó második felében lesz. Az ünnepségen képviselve lesz a tudományos akadémia, a fővárosi sajtó, a szomszéd megyék és főiskolák. A leleplezési ünnepn Tóth András a bizottság órációkban fogja részeseit.

* **Halálozás.** Hitesy Lajost nagy csapás érte. Leánya Czerlis hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap ment végbe örjási részvét mellett. A szomorú esetről a család a következő gyászjelentést adta ki: Mély fájdalommal tudatjuk felejtethetetlen leányom, testvérünk és rokonunk Hitesy Czecziliának f. hó 23-án, délután 3 óraker élte 25-ik évében hosszas szenvedés után történt elhunytát. boldogult halottunk hült tetemei f. hó 24-én délután 3 óraker fognak Rákóczy utca 4 sz. a lakásunktól az izr. sírkertben örök

nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtelre rokonainkat, barátainkat és jóismerőseinket bánaos szívvvel meghívjuk. Debreczen, 1899. márczius 24. Hitey Lajos és gyermekei: Gyula, Jenő és Irén, az összes rokonság nevében is. Béke poraira!

*** Köszönetnyilvánítások.** Kedves kötelességemnek tarom a polgári asztaltársaság t. tagjainak azon alkalmából, hogy egy szegény iskolás fiú felruházására Klein Jakab ur utján 5 frtot ugyszintén a Zion debr. beteg. egylet t. elnökségének, a miért ugyancsak ily czelelra 3 frtot sziveskedtek rendelkezésemre bocsátani, ez uton is hálás köszönetemet nyilvántom. Simonovics Dezső izr. fiú iskolai igazgató. — A debreczeni első takarékpénztár munkás dalegylet részére 10 frtot kegyeskedett adományozni. Fogadja e nemes tettéért a nevezett pénztársulat Tek. igazgatósága egyletünk őszinte köszönetét. A Debr. munkás dalegylet elnöksége.

*** Bányai végtárgyalások.** Márcz. 27-én: Szabó Péter ellen hamis tanuásért. Ebergényi Elemér s társai ellen rablásért. 29-én: Markovics A. ellen hamis esküért. Ungvári Imre s társa ellen sikkasztásért. Buzágh János ellen család bukás. 30-án: Tóth Eszter ellen lopásért. L. Szabó Miklós ellen s. t. sértésért. Bakó Eszter ellen orgazdaságért. Kepes Géza s társa ellen párviadalért.

*** Dalestély.** A debreczeni munkás dalegylet f. é. apr. 3-án a Margit fürdő diszt. termében Keller Sándor egyleti karnagy vezetésével dalestélyt rendez. Kezdeté este 8 és fél órakor. Belépti jegy személyenként 60 kr. Előre váltott jegy 50 kr. Jegyek előre válthatók Kurján Gyula óriás üzletében (Göpiac), Mayer Ferencz szabó üzletében Battyányi utca, Nicht J. fűszerüzletében N. Mester-utca és este a pénztárnál. A dalestély műsora: 1. Nyitány Kis Béla zenekara által. 2. Esti dal (új) Kreutzer Konrád. 3. Dalbokréta (új) — Szentirmay Elemér. 4. Tatú és mámi — Szentirmay. 5. Csillagok az éjjel — Hoop. 6. Rákóczy induló. Végül táncz.

*** Hölgyek gyűlése.** A hírlapíró szövetség helyi választmánya felhívást intézett Debreczen intelligens hölgyeinek, mely felhívást lapunkban mi is reprodukáltunk. Kérem ez, hogy nemes ügyükben támogatásukat kikerjék s megjelenésre kérjék őket arra az értekezletre, amelyet jótékonycélú művész estélyük ezekben ma délután 3 órakor a városbáza nagyteremben tartanak meg. Kétségtelen, hogy Debreczen hölgyei nem zárkoznak el a kérelem elől és a ma délutáni értekezleten nagy számmal fognak megjelenni.

*** Mark Twain Budapesten.** Mark Twain a hírneves amerikai humorista tegnap d. u. 1 ó. 50 p. kor Bpstre érkezett. A nyugati pályaudvaron a bpesti újságírók küldöttsége élen Vészi József elnökkel és Hollósy G. titkárral, a Lipót-városi kaszinó részéről dr. Bamberger Béla, Rust József, Föld Kálmán és Arányi Miksa ország. képviselő igazgatósági tagok, továbbá több író és hírlapíró és nagyszámú kíváncsi közönség várta az érkező humoristát. Mark Twain a bécsi gyorsvonattal érkezett feleségével és két fiatal leányával és az írók valamint a kaszinó küldöttsége vezetőinek üdvözlését igen szivesen fogadta. A híres író egy teljesen őszhaju, ősz bajuszu és bozontos szemöldökű öreg ur. — Nyájás köszönettel fogadta a közönség meg-megújuló eljénét és a megjelent uraktól elbucszva, kocsiba ült és a Hungária-fogadóban levő szállására hajtattott. Mark Twain egy hétig fog Budapesten tartózkodni.

*** Nyilvános nyugtázás és köszönet.** A Debreczeni Első Takarékpénztár f. hó 19-én tartott rendez. közgyűlésén a múlt évi nyereségből a főiskolai szegény tanulók részére 100 (egyszáz), a főiskolai természetrajzi muzeum részére 40 (negyven), a főisk. hittanballgatók és joghallgatók segélyegyletei részére 20—20 (husz—husz), a főisk. magyar irod. társulat s a főiskolai gyorsíró egylet részére 10—10 s a főiskolai gyorsíró egylet részére 10—10 (tíz—tíz) forintot utalván ki s küldvén át, az illető helyekre szolgáltatás céljából, hivatalomhoz: midőn ezen összegek, együtt

200 (kétszáz) osztrák értékű forintnak átvételét ezennel itt, — a nagy nyilvánosság előtt nyugtázom, jóleső kedves kötelességet teljesítetek egyszersmind, ha főiskolai hatóságaink nevében hálás köszönetet mondok a Debreczeni Első Takarékpénztár nemeslelkű igazgatóságának, általában főiskolánk s ennek különböző társulatai íéanti, áldozatkész tetteikben nyilvánuló érdeklődéséért. Debreczen, 1899. márczius 24. Csiky Lajos akadémiai igazgató.

x Első leánykiházasítási Egylet m. sz. XXXVI. rendes közgyűlése márcz. 19-én tartotta Schwarz Armin elnökléte alatt, nagy részvétellel. Az évi jelentésből kiveszük, hogy az 1898. kezelési év az igazgatás minden ágában lendületes emelkedést mutat. A mérleg egyes tételei világosan hirdetik, hogy ezen intézet a gyermekbiztosítást eredményduosan kultiválja. 1898 évben 10208 jutalékról, tulnyomólag a fiatalabb korosztályból, lett bev. Naszjutalékok s visszatérítések f. jében 439,702.26 koronát fizettünk ki. A 923,286.64 korona üzleti eredményből 757,709.44 koronára a matematikai díjtartalékok csatoltatott, melyivel az 4,120,486.84 koronára emeltetett. A hivataloosi nyugdíjalapr: 4000 koronát szavaztak meg. Ezen alap tehát 29,087.16 koronát tesz ki. A fennmaradó 161,577.20 koronára alapszabályszerű javadalmazásokra a külön tartalékalaphoz és a naszjutalék fel. emelési alaphoz csatoltatott, mely alapok ez által 446,419.80 koronára emelkedtek. A mér. egészrűleg kimutatott 4,724,417.80 korona vagyon fedezetet nyer jó jövedelmű budapesti hazakban, melyek leírások után 1,501,195.72 korona befektetési értékkel vannak felvéve, 1,225,503.18 korona takarékbetétekben, — 1,351,696 korona 4¹/₂ os elsőrendű biztonság értékpapirokban, továbbá kötvénykö. csönökben és kintlevő követelésekben. — Dr. Alexander Bernát, a felügyelő-bizottság elnökének előterjesztett indítványa a felmentvény megadására egyhangulag elfogadottatott. — Schwarz Armin elnökségének 30. évfordulója alkalmából az ez évi igazgatósági jelentéshez egy a többi igazgatósági tagok által aláírt emléklap mellékelte, melyben méltán az azon érdemek, miket 30 évi működése alatt szerzett. Ezen emléklap tartalmának felolv. sása viharos helyesléssel találkozott. Miután m g lembénya David Endre tag indítványára, ki szép szavakkal szintén Schwarz Armin elnök érdemeiről megemlékezett, az igazgatóságnak és felügyelőbizottságnak köszönetet és elismerést szavaztak, a közgyűlés az előbbi felügyelő bizottsági tagokat egy évi tartamra újból megválasztotta. A jegyzőkönyv hitelesítésére Dietz Miksa és Nemess Henrik urak küldettki ki. A közgyűlés Schwarz Armin elnök elterésével végződött.

x «Globus» tisztító kivonat. Sok évi tapasztalat alapján és csakis a legjobb nyersanyag felhasználása folytán, a mihez tulajdon banyák körül-belül 2 millió négyyszög méter nagyságu birtokterületen szolgáltatják a jó tisztító szerhez föltétlenül szükséges kavicsp. melyeket legújabb vívmányu gépek dolgoznak föl lehető lefinomabb anyaggá, tehát az igazi fémtisztítószer minden kiváló tulajdonságát egyesíti magában a nürnbergi, brüsseli, chicagói és lipcei kiállításokon kitüntetett «Globus» tisztító kivonat. Globus tisztító kivonat f. ardság nélkül és gyorsan gyönyörű fényt ad, a mi mindenféle tárgynak, legyen az akár arany, ezüst, réz, nikkell vagy fém, előnyére válik. Ki van zárva a tisztítandó tárgyak karcosolása, a mi bepiszkítása, továbbá a Globus tisztító kivonat soha sem veszíti el kitűnő tisztító hatását és három hatósági vegyész egybehangzó véleménye szerint ártalmas anyagot nem tartalmaz, tehát teljesen ártalmatlan.

Valamely cikknek jóságát semmi sem bizonyítja inkább, mint a kelendősege. Az óriási és folyton növekedő megrendelés — egy egy hónapban körülbelül 4 millió doboz kél el, a miből egy-egy napra több mint 130,000 doboz esik, — tanuskodik leginkább ennek a tisztító szernek a rendkívüli jóságát melet'.

Ebben az óriási fogyasztásban részt vesz természetesen sok magánvállalat, állami hiva-

al, vasutkezelőség, katonai hatóság stb. sőt a német császári tengerésznél is a Globus tisztító kivonatot használják.

Ilyen eredmények sokféle utánzásra készítettek; azért tessék figyelni, hogy a valódi Globus tisztító kivonat minden dobozán rajta lesz a teljes czég: Fritz Schulz jun. Leipzig és a védőjegy: Globus a vörös keresztcsíkon.

Halálozás.

Gyöngyösy Sámuelné Szabó Erzsébet özvegy lelkészné — tegnap — 62 éves korában meghalt. Ez az egyszerű jelentés tulzegenyes volna még oly tulzserűny élet mellett is, mint amelyet a megboldogult özvegysege éveiben mindhalálíg folytatott. Az ő multja követeli, hogy kissé bővebben emlekezzünk róluk, mert volt idő, midőn ő maga és ferje Debreczennek méltó büszkeségei voltak.

Csak idősb szabásu emberek emlékezhetnek már arra a szellemi és alaki kellemével rokonzenves figyelmet keltő leánykára, akit Szabó Erzsébetnek neveztek, a ki a kitűnő tanító, a mult évben késő vénségében halt Szabó József leánya volt.

Szintén csak idősb emberek emlékeznek már Gyöngyösy Samueltre, ki egykor a debreczeni ev. ref. egyháznak volt ugyan csak szellemi képességgel, szónoki erővel és testi deliséggel megaldott segéd lelkésze.

Ha valaki még a N. Révész Bálint által szerkesztett «Egyházi könyvtár» atlapozza: megtalálja benne a Gyöngyösy Sámuel nevét, aki abba a legelvezetesebb olvasmányokat szolgáltatja.

Ez ifju innen Teglásra választott lelkésznek és elvitt magához egy szép életpályára segítőül, őszönző életársul Szabó Erzséket. Magas életrendeltetés küszöbén szivből, lélekből választott — méltó feleség.

A köszönetet karjára véve folytonosan vitte, emelte őket tovább. Nyiregyháza ref. egyháza, amelynek új magasb lendületét Gyöngyösy Samu nyitotta meg N. Kalló, Miskolcz egymásután legnagyobb meglegedésükre őt nyerték meg lelkészül, a ki a közelmérésre gazdag tevékenységű egyházi szónoki irodalmi munkásságával, szervező tevékenységével s feleségével együtt vonzó, szép és szellemes család életével is rászolgált.

Vége Tisza-Nána, e jövedelmileg a legelőrk közt helyt foglaló egyház kívánta magának. És Gyöngyösy elfogadta azon reményben, hogy anyagi gondoktól ment helyzetben még inkább élhet egyház-irodalmi b. l. sz. vonalomból választott feladatának. Elment Tisza-Nánára — meghalni.

A kedves nő özvegyen és szegényen visszajött Debreczenbe öreg nyugalomba jött édesatyja szerető de vagyontalan körébe.

Es az özvegy lelki nagysága, e szűkölködéstől sem mindenkor ment viszonyok közt mutatta meg kiváltképen magát. Hanyatló életében, gyenge, finom testi erővel, a melyen a hujdani szépségnek sohasem mosódtak el vonásai, nagy lelkierővel dolgozott, hogy szegényke nyugdíjuk mellett, állasuk ol megkivánt módon a megelhetést biztosítsa.

Es biztosította, a mig a halálos betegség erre képtelenné tette.

Halála, édes anyját a magas kort ért özvegy tanítónót, aki — közbe legyen mondva — F. a z e k a s Mihályfal anyai ágon rokonságban áll és kedves gyermekeit Gyöngyösy Emmát férjezett sárospataki főiskolai zene tanár Pasztor Sámuelné s gyermekeit és a nagy reményekre jogosító B e r t a t, aki a képzőművészetek szobrászati ágon nagy előmenetelt ígérve végzi Debreczen város partfogása mellett tanulmányait, borította k. y. ászba.

Hiszen a szerető, önfeláldozó anya, nagyanya és gyermek mindnyájokra pótolhatlan.

Enyhitse némileg a mi részvétünk azt a pótolhatlan veszteséget.

Üdv a meghaltak, vigasztalás kedveseinek!

Nyilt-tér.*)

A Debreczeni Reggeli Ujság folyó hó 23-ikán megjelent számában »Hol az igazság?« című czikke ismét a közöttek és Debreczen város között fennálló favételi ügyet tárgyalja.

A Debreczenben folyó hó 22-én közzétett nyilatkozatomból látható a t. Reggeli Ujság szerkesztője, hogy én egy egyszerű szerződési viszonyt, mint a minő száz más van nem szándékozom papilapban tárgyalni.

A czim, melylyel a Reggeli Ujság márcz. 23-iki reám vonatkozó cikke ékeskedik majd nem azon feltevést kelti bennem, hogy a t. Reggeli Ujság nem az igazság t, hanem olvasóit kívánja szórakoztatni, tekintet nélkül arra, hogy ezen mulattatása vagyoni és erkölcsi sérelmével járhat azon egyének, mivel mint velem oly méltánytalanul foglalkozik.

Csak annyit mondhatok: »Hol az igazság?« Azt nem a »D. R. U.«, hanem illetékes fórum fogja megállapítani. Ha a »D. R. U.« a helyesen felfogott közérdeket akarja képviselni, sziveskedjék megtenni azt, a mire az igazság a helyi sajtót is kötelezi. Sziveskedjék megtekinteni a szerződést, melyet Debreczen városával kötött szerencsém volt s akkor nem fog — nem mondom tendenciózusan — de vétkes gondatlansággal nekem rontva kötelesség mulasztással vádolni.

Tudom jól, mik a napi sajtó jogai és kötelességei. Tudom, hogy jogaival gyakran visszaél és — tisztelet a kivételeknek — kötelességeit nem mindig teljesíti, legalább jelen esetben velem szemben kötelességeit nem teljesíti.

A D. R. U. nincs azon helyzetben, hogy azon kárt pótolhassa, amelyet én esetleg szenvedhetek az által, hogy a nevezett t. Ujság vétkes könnyelműséggel egy Tanácsi határozatot egyoldalul engemet terhelő commentarral s a viszonyokat sem ismerve világra bocsát. Meg a reggelihez szánt újságok is jól informálnak kellentek.

A »D. R. U.« azonban nincs jól informálva. Tekintsen bele szerződéseembe a »D. R. U.« szerkesztője s akkor tudni fogja, »Hol az igazság?« melyet az előzmenyek után töltve várom reményem nincs s melyet kérni a velem szerződött féllel szemben ha kell, mások fogok.

Nem volt még szerencsém Debreczen városára t. tanácsi határozatát átvehetni s arra vonatkozólag reflektálni a n. é. közönnyag előtt nem kötelességem s nem érdekem.

Nem tudom »egész megütközéssel,« avagy jó kedvvel vett-e tudomást a t. Tanács az erdőmester ur jelentéséről; arról sem kell e helyt most nyilatkoznom, mennyi fat termeltem, mennyi fat vettem a Nagyerdő, avagy a Cseréről; arra sem tartozom kiterjeszkedni, hogy az erdőmester ur figyelmezteteli-e avagy nem, az sem aggaszt, hogy általam mélyen tisztelt Tanács végzése kimerítően van-e indokolva s hogy engem bármi szerződészséggel terhelne s hogy eljárásom szerződészségéből belyegét viselné, mindez engem nem nyugtalanít, mert szerződése, vagyis a törvény alapján állok.

A t. Tanács határozatai csak annyiban köteleznek engem, a mennyiben szerződési jogaimmal ellentétben nem állanak, egyébként nem.

Ha két fél között vitás kérdés van, azt nem az egyik érdekelt fél, hanem egy harmadik, a pártatlan bíróság határozza el; így van ez nálunk és minden jogállamban.

A város ép oly szerződő fél, mint én vagyok a jelen esetben s t. tanácsának határozata reá nevezve döntő jelentőségű lehet, de nem reám nézve!

A D. R. U. közölt tanácsi végzése szerint — mely végzést, miként előzőleg mondtam nem kaptam mindeddig meg — arra lesz-k felhívandó, hogy 5000 frtos óvadékomat 10000 frtra egészítsem ki.

A nélkül, hogy egy pillanatig is a D. R.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

U. szerkesztőségének jóhiszeműségében és szavahibetőségében kételkednem, lehetetlen azt elhinnem azon egyszerű okból, mert a város t. Tanácsának tagjai jogtudó emberekből áll, a kik t. ügyeszőkkel egyetemben mély megfontolás tárgyává szokták tenni, mit lehet joges törvény szerint helyesen követelni valamelyik szerződő feltől; de ha a t. Tanács valóban azon határozatot hozta, melyet a D. R. U. közölni szives volt: akkor nagyon csodálkozom, hogy miért nem mondotta ki a nekem még nem kézbesített határozatában azt, hogy óvadékomat 50.000 frtra egészítsem ki: mert hisz az alap, meyen az óvadék kiegészítését 10.000 frtra követeli, ép annyiban áll fenn, mintha 50.000 frt. követelne.

Hetekkel ezeótt intetem meg közjegyzőileg a városi szerződési kötelezettségeinek teljesítésére; — Egyebet mondanom felesleges.

A D. R. U. f. szerkesztője — ha ideje engedi — a nálam hiteles alakban levő szerződésbe bármikor beletekiníhet s jöllehet, hogy ő nekem elégtételt csak erkölcsi alakban adhat, azt mindig készséggel bocsátom rendelkezésére.

Az igazságot azonban, ha keresnem kell oly fórum előtt fogom keresni, mely előtt elfogultak és elfogulatlanok egyaránt feltétlen tisztelet el viseltetnek.

Debreczen, 1899 márcz. 23.

Mandel Imre.

M. Kir. osztálysorsjegyek

Huzás Márczius 15 től Április 12-ig, kaphatók a főelárusító

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál.

Legolcsóbb árak! Legnagyobb választék!

Sieburger és Társa

Első magyar papir- kárpit-gyár BUDAPEST,

Raktár: V. ker. Fürdő u. 8. sz. Gyár: III. ker., Lajos-u. 9. sz.

Ajánlják a legnagyobb választékban raktáron levő saját gyártmányu legfinomabb angol, francia, valamint japán

papir-kárpitokat

lakások, irodák, kávéházak, szállodák, vendéglők, fűrdők, továbbá

nyaralók

diszítésére, úgy mint »Lincrusta Walton«-féle gyártmány mint a szdekoráció Lamberie, falak és mennyezetek részére.

Videki megrendelések a leg gondosabban lesznek eszközözve és kívánatra saját munkásainkat küldjük a megbízások végzésére. Mintakártyákkal, valamint költségvetéssel ki-seggel szolgálunk ingyen.

Szolid munka. Pontos kisz. Igálás.

Lelkiismeretlen gyárosok

GLOBUS-tisztító-kivonat

valamennyi dobozán az én teljes czégem és védjegyem látható.

Globus a vörös keresztcsikon.

Fritz Schulz jun., Leipzig

a tisztító-kivonat feltalálója. 81.

Uj hatós gyógymód. Előkelő orvosok bizonyítványai. Artalmatlan orvosság nélkül.

Minden idegbetegnek

legmelegebben ajánlatik Weissmann Roman 26. kiadásu brosurája.

Idegbetegségek és guaitésról, megelőzés és gyógyítás.

Ingyen kapható Debreczenben: Dr. Rotschnek V. Emil gyógyszer-tárában Kossuth-utca.

Köszönetnyilvánítás.

Ó Fensége Salvator Lipót főherczeg udvari mesteri hivatala.

Általános Asbestáru-gyár. Ó császári és királyi Fensége Salvator Lipót Főherczeg rendkívül meg van elégedve az asbesttalpbal belső cipőkkel. Ó Fensége hosszabb gyalog kiránduláson használta e cipőket és érezte, hogy lábai nem fáradtak ugy el, mint más közönséges cipőknél. Küldök egy pár vadász-cipőt, hogy annak a mintájára készítsenek másikat asbesttalp béléssel, ugyanannál a cipésznél s aztán küldjék ide.

Hiszük, hogy e vadász cipők ép oly jók lesznek és ép oly megfelelők, a mint megfelelők voltak a szaloncipők.

Zágráb, 1898. július hó 8-án. KRAHL, huszárkapitány.

Ma yarország volt miniszterelnöke, a közigazgatási bíróság elnöke, a következőket írja:

Tisztelt Doktor ur!

Az asbestbetű cipők kitűnőeknek bizonyultak, szilárdan és puhán járok; megszűnt minden lá-fájásom, úgy hogy — azt hiszem — lábbajom semmi további orvoslás nem igényel.

Szives tanácsát köszöni

Dánoson, 1897. évi szeptember 17-én tisztelő hiva

WEKERLE SÁNDOR

Nincs többé lábfájás!

Óvjuk lábainkat hidegtől, nedveségtől és meghűléstől.

Sem tyukszem, sem izzadó láb, sem bőrkeményedés, sem lábdaganat sem lábgyulladás.

Rövid idei viselés után megkönnyebbül a járása annak, ki cipőjét dr. Hügyes-féle

az egész világon szabadalmazott asbesttalpbélés látja el.

Kettős vastagsága 1 frt 20 kr., egyszerű 60 kr. homoktalp 40 kr., gyermekeknek fele.

Az asbesttalpbélés kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a os. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22.500 pár szállítottott.

Szétküldés csakis utánvétellel, vagy a pénz előlege beküldése mellett. Felvilágosítások, prospectusok és köszönetnyilvánítások ingyen.

Viszonteladoknak megfelelő áronagdmány.

ÁLTALÁNOS ASBESTÁRU-GYÁR BETÉTI TÁRSASÁG BUDAPEST.

Már 35 év óta az udvari istállóban és a nagyobb katonai és polgári istállóban erősítésül nagyobb társadalmak előtt s az erők visszazserzésére fárasztó menetek után az ideoz merevsége s nyilalások eseteiben, trainirozásnál a lovat rendkívüli munkabírásra te-zí képes-e.

Főraktár:

Kwizda Ferencz János

cs. és kir. osztrák-magyar, román kir. és bolgár fedjedelmi udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Alapítva
1880. évben.

Hrabéczy Antal

Alapítva
1880. évben.

Gőzerőre berendezett műfestészete és vegyi tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchényi-utca 42.

Festetnek: Selyem, gyapju, pamut-kelmék, mindenféle kendők és szalagok, butorkelmék, abroszok, függönyök és szőnyegek, női jaquetek, uri- és női-öltözetek egészben vagy szétbontva stb.

Tisztítatnak: Uri- és női öltözetek, dísz- és egyenruhák, a legkényesebb színű selyemruhák és női kézimunkák, szőnyegek, függönyök, napernyók stb.

A férfi ruhák szakszerűen kijavíttatnak és vasaltatnak.

Tiszti pokróczok festése és tisztítása.

Postai küldemények különös gondal intéztetnek el.

Hirdetés.

463. sz.
1899.

Az 1898/9. évi vágásból kikerült faanyagokból árverésen eladatik:

1. Nagy-Cserén március hó 27-kén, azaz hetfőn 40 csomó 1/4-ed öles hosszú akácza.
2. Savós-kúton márcz. hó 30., april hó 1. és 4. én, azaz csütörtökön, szombaton és kedden 112 csomó 1/4-ed öles hosszú akácza, 131 csomó akácza-galy és 279 csomó tölgyfa-galy.

3. Nagyerdőn Aprilis hó 5. 6. és 7-én Szerdán, Csütörtökön és Pénteken 1637 csomó 1/4-ed öles hosszú akácza.

Az árverés a jelzett napokon d. e. 9 órakor fog megkezdetni.

Gyülekezés: Nagy-Cserén a v. pércsi úton a Cseré házában. Savós-kúton az erdőri lakónál. Nagyerdőn az akáczosban levő vagasterén. Debreczen, 1899 évi március hó 23-án.

Török
erdőmester.

Szenes Ede szállodája

a Magyar királyhoz:

BUDAPEST, Dorottya-utca 2. sz.
Gizella-tér sarok.

Elsőrendű szálloda, 1897. november óta birtokomban van s személyes vezetésem alatt áll. A szálloda mely az ujkor minden igényeinek megfelelően **teljesen újonnan és kényelmesen be van rendezve** csakis magas és világos szobákkal, sok kényelmes és előkelő családi apartementtal, társalgó és írótermekkel bir, és mindenütt villanyvilágítással van ellátva, figyelmes szolgálat mellett olcsó árak. Szobák 1 frttől feljebb. **Kitűnő konyha, pilseni és dreher-féle sör.** Kényelmességénél fogva hosszabb tartózkodásra igen ajánlatos

Kiváló tisztelettel
SZENES EDE
tulajdonos.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compositum.

Ezer hírneves háziorvos ellentállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták közönségnél, csúznál, tag-szagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több ki-sebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter orv. jegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csehsz. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Premier

kerékpárok

24 év óta

első

jelűek

Képvisele Debreczenben: **Bauer és Társa.**

Hatóságilag engedélyezett végkiárulás.

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy

kész férfi és gyermekruha-árúosztályát végképen feloszlattuk, a még meglévő tavaszi és nyári készletünket

igen jutányos áron

amíg a készlet tart kiáruljuk.

Teljes tisztelettel

SZEDLÁK és VÁMOS.

☛ Az üzlet helyiség kiadó. ☛

Legfinomabb

harczi kanári énekesek!

Saját nevelés, a legszebb éneklési tehetséggel
eladók 8—20 márkáért utánvétel és próba idő
mellett. Catalogus ingyen.

W. HEERING. St. Andreasberg

(Harz) 427. Hannover provinczien.

Madame Carlier
PARISI
Modell kalapjainak
egyedüli elárúatója
Rózsa Lajos
DEBRECZEN,
Kistemplom-bazár.

Angol
Divat
DEBRECZEN,
a főtrafikkkal szemben.
Férfi, fiu és gyermek
RUHÁK
rendkívül nagyválasztékban.
Saját gyártmány. Minden
darabon kitüntetett
szabott ár!

A legnagyobb
Sírkőraktár
mindenféle
márvány, gránit, syenit sírkövek
dus választékban kaphatók
Kegyes Ferencznel
Bank-palota
jutányos áron.
Pontos kiszolgálás.

K. Tóth Sámuel
ESZTERGÁLYOS.
Ajánlja legnagyobb választékban lévő
sétapálczákat, pipaszárakat, kugli-
bábokat, Lignum-Sanctum golyókat
s legújabb és legjobb árban
DEBRECZEN, Bazárutca.

Férfi és fiu
öltönyök
a legolcsóbb
árban

Jó alakú és tartós
férfi, női és gyermek cipők
s legolcsóbb áron, osztrák
Mödlingi cipőgyár raktárában
kapható
Sebeiner A. vezetése alatt
Debrezen, Főter, meglehaz mellett.
Ugyanott javítások is
elfogadotnak.

Grünfeld Adolf
szabónál
a Kistemplom-
bazárban
kaphatók.

Húsvéti tojások
nagyválasztékban, legolcsóbb áron kivételben
Borsy Lajos
olcsó áron
ezektrázdájában
Debrezen, Vecsey-ház.

Női kalapok,
remek eredeti modell darabok, a
legújabb bécsi és párisi divat szerint
már megenkedtek és mérsékelt árak
mellett kaphatók
Krausz Henriette
női divatára üzletében
Kossuth-utca.

Melyik a
legjobb szépitőszert?
MOLLITERGIN,
mely puhává, fehérré, üdévé teszi
az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz
s teljesen ártalmatlan
Hatása meglepő gyors.
Egy üveg ára 1 korona.
Kapható
Mihalovits I.
a "Kigyó"-hoz ez. gyógyszer-
tárában Debrezenben

Adok
1 pár ozipőhöz egy pár
harisnyát, 1 kalaphoz 1
gallért, 1 inghez 1 nyakkendőt,
1 pár glacé keztyűhöz
1 üveg parfümöt, 1 napernyő-
höz 1 pénztárcát, 1 fiu öltö-
nyhöz 1 zsebkendőt, 1 blouz-
hoz 1 övöt és így tovább min-
den egyes cikkhez mesés
olcsó árban dus választék-
ban szolgál
Weinblum Jakab
uri és női divat kereskedő
DEBRECZEN.
Főter, főtőzsde
mellett.

Divatos
TAVASZI
kabátok,
blousok és kalapok,
napernyők,
nagy választékban a
Párisi Divat
Áruházban
Főposta mellett
olcsó szabott árak
mellett kaphatók

A bálványkép.

Irta: **Herczeg Ferencz.**

A fogyófélben levő hold már fölkel a bolgár parti hegyek föött és szomorúan nézte magát az öreg Duna vizében. A magyar parton két lovas ember porokzált az erdő felé, mely akkor még Keve várától a Pancsova vizéig terjedt.

A mit elmondok, az abban az időben történt, mikor Gellért pü-pök ékes szóval, Csanád ispán pedig koponyanyellel terelgette Ajtony hajdani birodalmának népét a marosvári székesegyház keresztelő vermébe.

— A gémtábor! mondta az egyik lovas, mikor elérték az erdő szelét.

Ósi idők óta a gemcsaládok ezrei feszültek a parti fákön. Az erdő itt csodálatosan kopár volt; a gyérlobu fákön tucatszámra feketéltek a fészkek, mint megannyi óriás tuskék gyümölcs; a fák alatt egész dombokban korhadtak elhullatott hal és békák-temek. A dunai mocsarak felől meg szakadatlan rajokban vonultak haza az éjjeli gemek.

Ez az órai lovagias után a gémtábor végeire értek az utasok és ekkor nyeregből szállottak.

Az öregebbik, a ki társának vezetőként szolgált a rengetegben, Omodé volt, a marosvári benczés-fráter. Két esztendővel ezelőtt Ekese volt a neve. Akkoriban hadnagya volt a dunai szigeteken tájázó martaóczoknak, kik hol magyar, hol a bolgár partokat dúták. Őr g napjaira azonban, a mióta egy nyíllövés megbénította a jobbik karját, megtért, kikeresztelkedett és Szent Bencze szolgálatába szegődött.

A másik is pap volt: Márton, a marosvári, vagy mint ujabbán István király rendeltére mondták: a csanádi káptalan ifju és hazafias kanonokja. A külseje olyan volt, hogy aki egyszer látta, nem felede el többet. Termetének férfias déleztségét nem tudta megromlani a sok önsanyargatás; ijesztően sápadt arca pedig oly szabályos, oly szomorú a mégis fölséges szép volt, mint egy arkangyalé.

— Hová vezesselek most Márton uram? kérde a benczés.

— Vezess el a faragott képhez, melyet a bujdosók állítottak föl az erdőben.

Omodé katonán fogta paripáját és szó nélkül rátért a keskeny mesgyére, mely a jarratlannak látszó rengetegbe vezetett. A kanonok nyomon követte.

Az erdő az év legtöbb szakában viz alatt állott és nyirkos tavaján mesés bujaságu növényzet sarjazott. Hol öles nád között jártak, hol meg óriás levelű patrány bokrok közt.

A gumós, förtelmesen összeropaszott fatörzsek nehől aggasztóan összehatóltak, ma-sutt a kuszó virágok lombos sátrát feszítettek egy-egy fekete kis tő fölé, karvastagságú indákat bocsátva le a magasságból. Sok kisebb tő volt az erdőben. Sötét tükrökben langoló virágu lilombokrok nézgettek magukat, a vizen pedig gyermekfej nagyságú hólyagos virágok uszák.

Az erdőben tanyáztak a bujdosók. Utolsó maradékai egy óségi népnek, melynek szerencsecsillaga egykoron vakítóan tündökölt. Évszázados küzdelmek után, miután harci viharok foszlányokká tépték a nemzetüket; és sok kevés hódító rátette a lábát a nyakukra; számukban megfogya, erejükben megörve, ide vették magokat a jallatlan erdő méhébe. Itt még a régi, büszk avar nevéket is elfelejtették, csak bujdosóknak nevezték magukat és az üldözött vadcsorda talányos és szomorú életét folytatták.

Örökkösen az erdő nyirkos homályában elve, ijedt arca, sápadt, vézna emberekké töpörödtek a hősök unokái. Nyers állatbőrökbe öltöztek, és kerges buzogányukkal, vadászgerelyükkel a vállukon, nesz nélkül tovaosonó árnyékokként jártak a rengeteg. A keveiek babonás félelemmel kerügtek a bujdosók erdejeit; mert azt beszélték, hogy a sűrűségben farkasvermek és repülő hurkok fenyegetik az utas embert. Néha meglepték őket éjjeli halá-

szat közben. Egy rikoltásra vagy az evező loccsanására azonban hirtelen elolották a faklyáikat, emelgették halóikat, és nyakig a vízbe bukva eltűntek a nádasban.

Omodé, a ki biztosabban járt az erdőben mint a monostor folyó-ón és a ki a sötétségben is látott, mint a macska, most megállította a kanonokot.

— Itt vagyunk a tisztáson, susogta.

A fehér holdfényben hatalmas rétség terült el előttük, szórva nyos fecsportokkal. Köröskörül ezüstös ködbe veszett a tavoli erdő. Ilyen bársonyos gyöpön tanzolhattak szívesen a holdleányok és a nádibabák, kikről a regősök danoloztak. (A szigorú Tasziló apát nem egyszer virágoltatott meg ilyen kóbor embereket a marosvári egyház tornácában.)

Miután áthaladtak a tisztáson, sűrű bozóthoz értek.

— Az utvesztő! mondta hajdani martaócz.

A paripaikat egy fahoz kötötték, aztán egy alig észrevehető szűk résen át a bokrok közé bujtak. Mesterségesen vágott, szeszélyesen kigyózó, végtelen hosszúnak látszó luga son kellett áthaladniuk. A talaj erre halmos volt, az erdő szárazabb.

— Lépdelj halkán, uram, szólj csendesen mondta Omodé. Senki sem tudja, hogy merre vannak a bujdosók alvóhelyei, de nekik éber az álmuk és éles a fülük.

Kicsi, kerek tisztásra értek és ekkor kigyenesedhettek megint. Omodé megragadta a kanonok karját.

— Latod? Ott!

— A faragott kép! suttogta Márton.

Ott állott az erdei emberek fehér bálvány, magas talpon, a hold fényében fűrdöve.

Anadyomene, legbajosabb helaszti istennő, hogy kerülte te a barbarok nyirkos erdejébe? Te! ? Ott alsz. fölséges meztelenségében, diadalmas szépséged tudásával a fehér márványarczodon! Ajkodon ott lebeg a finom, gyöngéd, epedő mosoly, mely egykor a knidoszi nők ajkán fakadt. — A holdfény, mely hizelegve végigfolyik nemes tagjaidon, mintha életet öntene márványtestedbe... Anadyomene legbajosabb istennő, hogy kerülte ide?

Meglehet, hogy portyázó barbarok ragadtak ide Hellasz derült ege alól. Vagy Roma hódító légiói hozták magukkal? Évszázadokig pihentél a Duna sárga fűvényében. Aztán kiastak a bujdosók s oltárt emeltek neked. Oh nem, a farkasbőrös barbarok nem értették meg szépséged harmoniaját, nem értették meg knidoszi pilantásodat; nem klasszikus mosolyodat. De ösztönszerűen érezték, hogy istennő vagy s általi meghunyászkodással borultak le a fehér lábaid elé.

A két pap sokáig mozdulatlanul a farságtól lihegve nézte a márványképet. — Melységes, titokzatos csend honolt az erdőben. Ezer szentjánosbogár röpökött körülöttük, — mintha a fak szikrazó aranyesőt hullatnának.

— Ő az! mondta Márton pap.

— Ki ő? kérdezte a fráter.

— A Venus-ördög, a sáttán hadából a legförtelmesebbik.

A kanonok azután nyersen rászólt Omodéra:

— Add ide a vasbotot!

— Mit akarsz tenni, uram? — kérdezte a benczés ijedten.

A kanonok most fölemelte a hangját:

— Betőlőn rajta az irás szavait, mely így szól: . . . és az ő isteneiknek faragott képet elvagdaltatok.

Márton fölszókölt a nyers kööltarra é a buzogányával a bálvány fejére sujtott.

A kő hangot adott! Panaszos, mely haragkongás járta át az erdő csendjét. A 2-dik, a 3-dik, a 10-dik ütésre, mely irtoztató erővel csattogott a szobron, a dallamos kongásból rémült, diszharmonikus hörgés lett. De a bálvány tagjai szikrazva hullottak szét. De ott feküdt még a fűben a szépség univerzumának egy-egy alkotórésze. Az istennő domborukéble, szűzies cipője. Azt is szét kellett rombolni, nehogy egy új felkezet új oltárt emeljen neki.

— Uram, siessünk, siessünk! — kiáltotta Omodé.

A sűrűségben hosszan elnyujtott, gyászos farkas-üvölés hallatszott. Az erdő feiradt mély álmából, a szenvedélyes, dühös fajdatom kiáltása felköltötte viszhangját.

— Sessünk, siessünk!

Egymást rángtva és taszitva, meg-megbotolva, eszüket veszítve, mint a tetten ért gyilkosok, rohantak vissza az erdőbe. Akkor már oly hangos volt az erdő, mintha minden fajta fájdalommal rikoltozott volna.

Mikor visszataláltak a paripaikhoz, Márton kanonok előkérte a tüzelő szárazpótot.

— Mit akarsz uram? kérdezte Omodé.

— Az irás azt mondja: Berkeiket tüzzel égessétek meg!

A fráter megfigyelte a szél járását s miután meggyőződött, hogy keleti szél fúj, buzgón segített társának a gyujtogatás munkájában.

— A füstszag, mormogta — majd elzavarja a nyomunkban röpkedő kerekes darazsakat.

A száraz haraszt szikrát fogott. A kopasz cserje lánggra lobbant és a tűz, csakhamar föccapott a fak koronájáig. Kevés idő múlva rohamosan szélesedő, bóbolyó tűzfolyam hullamzott nyugotnak. Arra száraz volt az erdő.

A papok nyeregből szálltak, elvágattak s vissza sem néztek oda, a hol vépiros gőz és tompa morajlás hirdette, hogy valami nagy, valami kimondhatatlan nagy szerencsétlenség sujott le.

Csak akkor jutottak lelelkéhez, mikor már maguk előtt láttak Kevevár sötét földsánczeit és hatalmas szalfakból ácsolt tornyait.

— Uram, mondta ekkor Omodé, attól tartok, hogy az atkozott bálvány boszút állhat rajtunk. Mert nem hiszem hogy végképpen elpusztult volna. Mikor már száz dírib-darabra törted, egy alakatlan kődarab feküdt a fűben s mosolygott. Tisztán láttam a holdfényben: mosolygott! Ki hallott valaha ilyet? Egy kődarab, a mely mosolyog.

A kanonok nem válaszolt. Csak a két kezét nézte figyelmesen, mintha vérfoltokat keresne rajtuk.

A nagyerdei fürdő melletti fatelepen elsőrendű forgácsfa ölenként 6 frt-jával eladó.

Mindenkor vehető a raktáron vagy megrendelhető Mandel Imre tulajdonosnál Hunyady-utca 2.

Háziasszonyok

próbalják a

Heyden-vanilliát

mindig egyenlő súlyú táblácskákban és hasonlóan kiadó, az összes fűszer legnemesebbje, olcsóbb, finomabb, egészségesebb és a használatban kényelmesebb, mint a Schoten-vanillia.

1 boríték 5 táblácskát tartalmazva csak 10 krajczár.

Kapható minden csemege-, fűszerkereskedésben és droguériában. — Nagyváni raktár:

WALTER és DUMMEL-nél
Budapest, Alkotmány-utca 29.

Mily elkerülhetlenül szükséges
a szőlő permetezések
az elmúlt évadban bizonyult be, midőn
csak a permetezett szőlők nem mentek
tönkre.
Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult
Mayfarth Ph. és Társa

szabadalmazott
önműködő
„**Syphonia**“
szőlővessző és növény-
permetezője
mely az oldatott szivat-
tyuzás nélkül önműködően,
a növényekre permetezi.
Ezen permetezőkből már
sok ezer van használatban, és számos di-
csérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát
valamennyi egyéb rendszerrel szemben.
Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH Ph. és Társánál
mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi
gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gé-
pek részére
Bécs, II/1, Taborstrasse 76 sz.
Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen.
Képviselők és ismételadók kívánatosak.

3232
1899. szám.

Hirdetmény.

A h.-nánás- b.-szt.-mihályi és nagy-
kálló—polgári törvényhatósági közutak-
nak H.-Nánás város belterületén fekvő
szakaszain szükséges földmunkák helyre-
állítását 5638 frt 14 kr. összeg erejéig
engedélyeztem.

A fentemlített munkákat fogantosi-
tásának biztosítása céljából az 1899
Márczius hó 30-dik napjának d. e. 10 órá-
jára a hivatalos helyiségben tartandó
zárt ajánlati verseny tárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom,
hogy a fentebbi munkákat végrehajtá-
sának elvállalására vonatkozó, az en-
gedélyezett költség után számítandó s a
részletes feltételekben előirt 5%-nyi bá-
natpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a
kitűzött nap d. e. 9 órájáig hozzám
annyival inkább igyekezzenek beadni,
mivel a későbbben érkezettek figyelembe
nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonat-
kozó műszaki művelet és részletes fel-
tételek, a nevezett m. kir. állam építé-
szeti hivatalnál (Kossuth-utca 39.) a
rendes hivatalos órákban megtekinthetők.

Debreczen, 1899. Márczius 12-én.

Rásó Gyula,
kír. tan., alispán.

Szerencse kell az embernek!

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték I. oszt.
sorsjegyei már kiadattak és mi az időközben előjegyzett megrendelések
eszközlését megkezdjük. A nagymérvű szerencse eredményeinek köszön-
hetjük, hogy **hozzánk** oly nagy számban érkeznek megrendelések.

Miután Fortuna már előzetesen is kedveskedett nekünk, most újból
szerencsénk volt, amennyiben a mostani 3. és 4. osztálynál a 80.000 és
90.000 koronás főnyereményeket mi fizettük ki vevőinknek. Nem is egé-
szén 1 $\frac{1}{2}$ év alatt **nálunk** körülbelül egy és egy félmillió koronát nyertek.
Szigoruan reális és pontos kiszolgálásunknál fogva vevőinknél
bel- és külföldön a legnagyobb bizalmat nyertük el.

Ennélfogva kérjük, hogy ujonnan belépő vevőink is ajándékoz-
nak meg bizalmukkal és kíséreljék meg szerencsájük megalapítását egy
sorsjegynek minél előbbi megrendelése által.

Tanácsos a megrendelést minél előbb beküldeni hozzánk, mert így
erőreláthatólag abban a helyzetben leszünk, hogy a rendelést azonnal
eszközöljük, ha a megbízást f. é. márczius hó 30-ig kézhez kapjuk.

A negyedik magyar királyi szabadalmazott osztálysorsjáték tervé-
nek beosztása ugyanaz, mint a harmadiknál volt és a 6. osztályban huzás
alá kerülő nyeremények sorozatát alant közöljük.

A betétek is ugyanazok maradtak és az I. osztály sorsjegyeinek
ára a következő: $\frac{1}{4}$ eredeti sorsjegy 6 frt, $\frac{1}{8}$ eredeti sorsjegy 3 frt, $\frac{1}{16}$
eredeti sorsjegy 1 frt 50 kr, $\frac{1}{32}$ eredeti sorsjegy frt —.75.

A befizetések postautalványon küldhetők, vagy mi utánvétellel küld-
jük a sorsjegyeket.

A m. kir. szabad. osztályos játék **50.000** nyereménye a követ-
kező: A hivatalos tervezet 9. §. értelmében szerencsés esetben **1.000.000**
koron. A főnyeremények: különösen 1 jutalom 600.000 kor., 1 főnyere-
mény 400.000 kor., 1 nyeremény 200.000 kor., 2 nyeremény á 100.000
kor. — 200.000, 1 nyeremény á 90.000 kor., 1 nyeremény á 80.000 kor.,
1 nyeremény a 70.000 kor., 2 nyeremény á 60.000 korona 120.000, 1 nye-
nyeremény á 40.000 kor., 5 nyeremény á 30.000 korona 150.000, 1 nye-
nyeremény á 25.000 kor., 7 nyeremény á 20.000 kor. 140.000, 3 nyeremény
á 15.000 kor. 45.000, 31 nyeremény á 10.000 kor. 310.000, 67 nyeremény
á 5.000 kor. 335.000, 3 nyeremény á 3.000 kor. 9.000, 432 nyeremény
á 2.000 kor. 864.000, 763 nyeremény á 1.000 kor. 763.000, 1238 nyere-
mény á 500 kor. 619.000, 90 nyeremény á 300 kor. 27.000, 3170 nyere-
mény á 200 kor. 634.000, 39000 nyeremény á 170 kor. 663.000, 4900
nyeremény á 130 kor. 637.000, 50 nyeremény á 100 kor. 5.000, 3900
nyeremény á 80 kor. 312.000, 2900 nyeremény á 40 kor. 116.000 **50.000**
nyeremény és jutalom **13.160.000** kor. értékben, melyek hat osztályban
soroltatnak ki és készpénzben lesznek fizetve, csak hogy szerencse kell az
embernek!

Török A. és Társa

nemzetközi sorsjegy iroda
a m. kir. szabad. osztálysorsjáték főelárusítója
Budapest, Váci-körut 4/A.

Serravalló-China bora

vassal.

orvosi tekintélyek, mint udv. tanácsos. Dr. Braun udv. tanár
Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr.
Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neusser ta-
nár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlechner tanár által sokszor fel-
használva és legjobban ajánlva.

(Gyöngék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.,
Általános kiállítás Turin 1898.,

Arany érem:

Kiállítás: Venéczia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.
Berlin 1895., Páris 1895., Quebec 1897.

Több mint 900 orvosi elismerés.

Ezen kitűnő, új életet gerjesztő szer, **kitűnő íze** miatt különösen
gyermek és asszonyok által kellemesen használtatik. $\frac{1}{2}$ literes
üvegekben á frt 1.20, 1 literes üvegekben á frt 2.20. Kapható
minden gyógyszerárban.

Serravalló gyógyszerár Triesztben,
gyógyszerek nagyban szétküldése.

Alapított 1848.